

"Bizden olmayan ve makamımızı bilmeyen, kitaplarımızı okumasın; zarar görür." sözünün kaynağı nedir?

İmam Suyûtî "*Tenbihü'l-gabî bi-tebriet-i İbn-i Arabî*" ismindeki risâlesinde şöyle demiştir:

"Muhyiddin İbnü'l-Arabî hakkında âlimler iki fırkaya ayrılıp birisi onun velî olduğuna, diğeri ise velî olmadığına inanmıştır. Bence iki fırkanın da razı olmayacağı bir yol vardır: Muhyiddin İbnü'l-Arabî'nin velî olduğuna inanılması, fakat kitaplarının okunmasının haram olmasıdır."

Muhyiddin İbnü'l-Arabî'den; "*Biz öyle bir zümreyiz ki, bizden olmayanların kitaplarımızı okumaları haramdır*" diye nakledilmiştir. Çünkü sufiler ıstılah olarak birtakım lâfızlar üzerine anlaşp, fukahâ arasında bilinen mânaları murad etmemişlerdir.

İmam Gazâli bazı kitaplarında; "*Sufilerin bazı sözleri, Kur'ân-ı Kerim'de ve hadis-i şerifdeki yed, ayn, istivâ gibi müteşabih olan âyet ve hadîslere benzemektedir*" demiştir.

"Onun kitaplarında ilk bakışta anlaşılması zor olan hakikatlerden yüz çevirmek gerekir. Zira o hakikatleri ancak o mertebeye gelen arifler, kitap ve sünnet hakikatlerine muttali olanlar anlayabilir. Bu hakikatleri anlayamayan bir takım cahil insanlar onun boynundan İslâm ipini çıkaranlar ve ondan şer'i teklifleri düşürerek onu en büyük şirklerden bir şirk ile suçlayanlar hem dünyada hem de ahirette açık bir hüsrana düştüler."(1)

Osmanlı devletinin 9. Şeyhulislam'ı olan İbn-i Kemal Paşa da İbn-i Arabî (rahmetullahi aleyhima) hakkında şöyle demektedir:

"Ey insanlar, iyi bilin ki İbn-i Arabî (kuddise sırruhu) kâmil bir müçtehid, fazıl bir mürşiddir. Kendisinin yüksek mertebelerine işaret eden birçok menkıbe ve harikulade halleri olan biri olup, ulema arasında makbul ve faziletli birisidir. Kim onun hakkında ileri geri konuşur, onun faziletini inkâr ederse hata eder. Eğer inkârında ısrarcı olursa delalete düşer ve zamanın sultanı onu bundan dolayı cezalandırır. Onun eserlerinden olan '*Fususü'l-Hikem*' ve '*Futuhatu'l-Mekkiyye*' isimli eserlerindeki bazı meseleler emri ilahiye'ye ve şer'i muhammediyye'ye uygun olup, ehl-i keşif ve ehl-i batın dışındaki zahir ehline gizli hususlardır. Kim bunlardaki manayı ve anlatılmak isteneni anlamazsa '**Hakkında bilgin olmayan şeylerin arkasına düşme. Zira kulak, göz ve kalb bundan mes'uldür.**' (*İsra, 17/36*) ayeti kerimesi gereği susması gerekir.'"(2)

Dipnotlar:

(1) bk. İbn-i Haceri'l-Mekki, *Feteva-i Hadisiyye*, I/210.

(2) bk. *Tabakatu'l müçtehidin*, I/133.